

Večernik

»JUTRA«

Leto I. (VIII.), šte. 165

Maribor, petek, 18. novembra 1927

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. N.409
Velja mesečno, prejelna v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na doma pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglaš po tarifi
Oglaš sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prvomarske ulice št. 4

Hotelska zgradba v Mariboru

PEREČE VPRAŠANJE NAŠEGA MESTA. — POTREBA SOUDELEŽBE MESTNE OBČINE.

Maribor, 18. novembra.

Na dnevnem redn današnje seje občinskega sveta je med drugim tudi razprava o predlogu Tujsko-prometne zveze za zgradbo hotela v Mariboru. Zadeva je občega interesa in je prav, da se tudi v širokih krogih vzbudi zanimanje za akcijo, ki je za povzdigo tuiskega prometa v našem mestu nedvomno velikega pomena.

V Mariboru se je do zadnjih let zelo malo gradilo. Med tem, ko se je Ljubljana v času, ko je veljala še kot edina predstaviteljica vsega slovenskega kulturnega in gospodarskega življenja, kjer je bil do nedavno tudi sedež vseh centralnih oblasti in uradov Slovenije, še precej dobro in pravočasno preskrbela z reprezentativnimi palačami, Maribor do danes ni prišel do takih zgradb, ker je imel preveč skrbi z odpravo stanovanjske bede in se je šele pričel zavedati važnosti svojega položaja kot središče oblastne uprave.

Maribor ima glede na svoje izredno ugodne klimatične razmere, na svojo lego kot izhodišče v vinorodne Slovenske gorice in na Pohorje, ki polagoma dobiva svetovni sloves ter kot obmejno mesto z dobro razvitim društvenim in kulturnim življenjem ter ugodnimi železniško- in avtoprometnimi prilikami potrebne predpogoje, da postane splošno priljubljena postaja tu- in inozemskim letoviščarjem, turistom in športnikom. Da se v tem pogledu do danes še niso dosegli zadovoljivi uspehi, je poleg pomanjkljive propagande pripisovati v glavnem dejstvu, da v Mariboru manjka udobnih prenočevališč. Kar se tiče propagandnega dela, se je marsikaj obrnilo na bolje, od kar je tukaj otvorila svojo prometno pisarno Tujsko-prometna zveza za mariborsko oblast, ki je objavila že precej propagandnih člankov v domačem in tujem časopisu, izdala izbrano kolekcijo mariborskih razglednic, dala inicijativo za naš propagandni brošur, od katerih je baš v zadnjih dneh bila dovršena lično opremljena knjiga »Maribor — das jugoslawische Meran« in sploh skrbil za čim večji dotok tujcev in za ustvarjanje potrebnih predpogojev, da se tujski promet dvigne. V Tujsko-prometni zvezi se je tudi že ponovno razpravljalo o moderni hotelski zgradbi, s katero bi se naj odpravila glavna ovira sprejemanja večjega števila tujcev. Zveza je prišla do zaključka, da je pri vsaki tozadevni akciji računati s primernim uspehom le tedaj, če jo bo izdatno podpirala mestna občina sama, odnosno si jo bo občina sploh privojila.

Podpora mestne občine bi mogla priti do izraza v različnih oblikah, bodisi, da občina gradi v lastni režiji, bodisi da si svoj vpliv v kaki finančni družbi zasigura s primernim deležem, brezplačnim odstotkom gradbenega prostora in napravo načrtov ali slično. V vsakem primeru bi se moralo hotelsko podjetje, da doseže svoj namen, vsaj za 10 let dopustiti občinskih davščin, po možnosti tudi trošarine, ker bi drugače zaradi previsokih režij in dosledno previsokih cen ne vabilo, ampak nasprotno odbijalo.

Glede zgradbe same bi moralo veljati načelo, da naj hotel daje možnost bivanja v Mariboru tudi tistim tujcem, ki se izgibljuje naših krajev v glavnem zato,

ker ne najdejo zadostnega komforta, posebno ne reprezentativnih stanovanj, obenem pa omogoča mestu za izredne primere nastanitev čim večjega števila tujcev vseh slojev, kar bi se doseglo s kombiniranjem hotela I. razreda s prvorazredno gostilno Hotel bi morai stati v osredju mesta, na mirnem, toda zadostno prometnem in vsestransko lahko dostopnem in v pogledu na higieno neoporečnem kraju. Zelo primeren kraj bi bil na Jugoslovanskem trgu, toda le po odpravi smradu, ki ga razširja dim pivovarne.

Podjetje bi bilo rentabilno, kar se da sklepati iz sledečih števil:

V Mariboru je bilo policijsko prijavljenih tujcev: l. 1924: v hotelih 20.599, v zasebnih stanovanjih 8953, skupaj 29.552; l. 1925: v hotelih 21.080, v zasebnih stanovanjih 9133, skupaj 30.213; l. 1926: v hotelih 23.560, v zasebnih stanovanjih 11627, skupaj 35.187; leta 1927: v hotelih 23.600, v zasebnih stanovanjih 13150, skupaj 36.750.

Podatki za leto 1927 so izračunani tudi za tekoče četrtletje sorazmerno s prijavi za prva 3 četrtletja in z upoštevanjem zmanjšanega prometa v jesenski in zimski dobi.

Iz teh števil je razvidno, da je poprej povoljno naraščanje tuiskega prometa v Mariboru prišlo letos v zastoju zato, ker obstoječi hoteli ne morejo sprejeti večjega števila tujcev. Značilno v tem pogledu je, da je letos naraslo le število oddanih prenočevališč v zasebnih stanovanjih. Z moderno hotelsko napravo in zvišanjem števila udobnih in absolutno snažnih prenočišč bi promet zelo poskočil.

Za podlago kalkulaciji o rentabilnosti hotela se lahko vzame za bodoča leta najmanjše število 40.000 prenočišč na leto, od katerih bi večina dosedanjih zasebnih prenočišč in velik del dosedanjih hotelskih prenočišč, povprečno najbrže polovica odpadla na novi hotel, ki bi moral biti opremljen s 120—150 posteljami, kar bi dalo podjetju letni dohodek najmanj 600.000 Din t. j. 6% od investicijskega kapitala 10.000.000 Din. Ker se postranske datjave, ki pridejo v poštev le v posameznih primerih ali v gotovem letnem času, na pr. kurivo, zaračunavajo itak posebej, bi ta odstotek ostal podjetju v celoti, seveda s predpostavko, da bi prenočiščja bila neobdačena. Odpadel bi le majhen odstotek za vzdrževanje prenočišč.

Upoštevati je pa tudi dohodek iz ostalih obratov, kakor kavarni, točenja pijače, kuhinje, aytogaraže, tako da bi kapital v takem podjetju bil na vsak način dobro in plodonosno naložen. Občinska uprava pa mora sicer rentabiliteto podjetja presoati v glavnem s stališča, da bi tako podjetje bilo znamenita privlačna sila za tujce in bi se s povečanjem tuiskim prometom povečal konzum na domačem trgu in pojačala davčna moč trgovine, obrtništva in industrije, kar bi ugodno učinkovalo na občinsko gospodarstvo in bi mestni blagajni nedvomno bogato nadomestilo malenkosten izpadek, ki bi nastal vsled oprostitve podjetja od občinskih davščin.

Gradbeni kapital se bo z jamstvom občine gotovo lahko dobil pod najugodnejšimi pogoji z najetjem posojila n. pr. v državni hipotekarni banki.

Pri tem je umestno opozoriti tudi na dejstvo, da je v delu zgradba okrajne ceste iz Hoč na vrh Pohorja, ki bi služila tudi za avtopromet, nadaljevanje šmartinske okrajne ceste do Ruške kočje in da se je pojavil tudi projekt zgradbe žične proge iz Radvanja na Sv. Volbenk. Vse te naprave bi na tuiski promet gotovo zelo ugodno vplivale, ostale bi pa za Maribor brez pomena, ako ne bi

moglo mesto s tem povečanega prometa pritegniti na sebe. Že zato se izvršitev spredaj označenega predloga Tujsko-prometne zveze ne sme več odlašati in se nadejamo, da bo mestna občina, upoštevajoč svoje lastne gospodarske interese, akciji posvečala največjo pažnjo in jo dovedla do čimprejšnje dovršitve.

N — k.

Kriza sovjetskega režima

IZPREMEMBE V SOVJETSKI DIPLOMACIJI. — TROCKIJ ZA KMEČKO-MEŠČANSKO KOALICIJO.

BERLIN, 18. novembra. Razkol med vladno stranko in opozicijo v Rusiji bo imel posledice tudi v sovjetski diplomaciji. Kakor poroča »Vossische Zeitung« se dosedanj ruski poslanik v Rimu, Kamenjev, ne vrne več na svoje mesto, ker pripada opoziciji. Odpoklican bo tudi sovjetski poslanik v Berlinu, Krestinski. Iz stranke izključeni Trocki, Radek in Zinovjev so bili nasilno deložirani z Kremla.

Izključitev Trockega in Zinovjeva iz komunistične stranke kakor tudi izgredi o priliki proslave desetletnice boljševiške revolucije so vsekakor simptomi težke

krize sedanjega režima v Rusiji. Trocki je mnenja, da se mora sedanja državna oblika Rusije izpremeniti in sicer s sodelovanjem kmečko-meščanske koalicije. To bi bil nekaj prehod k bivši meščanski državni obliki, seveda brez caristične diktature. Opozicija razpolaga z velikim propagandnim materialom in Stalin že baje računa s svojim padcem, ker je uvidel, da moralne moči Trockega ni mogoče zlomiti. Trocki in Zinovjev sta vest o izključitvi sprejela popolnoma hladnokrvno in bosta polagala svoje račune le pred strankinim kongresom.

Trgovinske pogodbe pred skupščino

BEOGRAD, 18. novembra. Skupščina ima jutri ob 11. dopoldne sejo, za katero pa ni v parlamentarnih krogih nobenega zanimanja. Skupščinski odbori še vedno niso poslali skupščini razpravnega materiala, tako da pridejo v terek na dnevni red samo trgovinske pogodbe z Anglijo, Belgijo in Nemčijo. Velika interelacijska debata o zunanje-političnem položaju naše države se bo vršila prihodnji četrtek.

STRELSKI JARKI OB POLJSKO-RUSKI MEJI.

VARŠAVA, 18. novembra. Po poročilih tukajšnjih listov sovjetsko vojaštvo marljivo gradi ob poljski meji strelske jarke in žične ovire. Pri delu so zaposleni tudi civilisti.

Krstna predstava izvirne slovenske komedije.

V soboto, dne 19. t. m. se vrši v celjskem mestnem gledališču krstna predstava Angela Cerkvenika komedije »Roka pravice«. Delo, ki šiba korupcioniste in stremuhe današnjih dni, režira in inscenira ravnatelj celjskega gledališča Valo Bratina. Zanimanje za predstavo je veliko. Repriza je v nedeljo popoldne ob

Velika tatvina v Sv. Juriju ob Ščavnici.

V noči od četrta na petek so neznan storilci vlomili v trgovino Franje Pergerja v St. Juriju ob Ščavnici in pokradli večje količine mesa in klobas v doslej neugotovljeni vrednosti. Policijski komisarijat v Mariboru je na lice mesta odposlal daktiloskopa in policijskega psa, tako da je upati, da bodo storilce izsledili, ter tako tudi najbrže razčistili prvi vlom, ki je bil izvršen pri istem trgovcu 3. oktobra t. l. Takrat je bil trgovec oškodovan za 49.000 Din.

Lovci in Sv. Neža.

Razun nedeljskih lovcev poznajo gotovo vsi drugi resnejši lovci dan Sv. Neže. Ta datum jim je poznan zato, ker se že desetletja vrše v Ljubljani na prvi ponedeljek po sv. Neži kožni sejni. Zadnja leta pa je ljubljanski velesejem te kožne seje reorganiziral in izboljšal. Do 15. januarja namreč zbira kože vseh vrst divjih živali, jih sortira in povabi domače in inozemske kupce na dražbo in nakup kož, ki se vrši že omenjenega dne t. j. na prvi ponedeljek po sv. Neži. Pri teh aukcijah so se lovci pričeli že ponovno, da se tu in na ta način dosežejo najboljše cene. Zato naj tudi letos nikdo ne zamudi prilike, ki mu jo nesebično nudita ljubljanski velesejem in Lovska zadruga v Ljubljani. Pošiljajte kože na upravo velesejma in s posebnim pismom razporedbo. Letošnje kože bodo dobre in zdrave, ker je pravočasno pritisnil mraz. — Vsem onim, ki ne poznajo tega važnega termina, javljamo, da je to 23. januar.

Skupščina Delavske zbornice v Mariboru.

V nedeljo se vrši v kazinski dvorani plenarna seja Delavske zbornice za Slovenijo s sledečim dnevnim redom: Odbritev zapisnika zadnje skupščine, poročilo predsednika, tajnika in blagajnika, poročilo finančne kontrole, računski zaključek za leto 1926—27, sklepanje o izdatkih iz gradbenega fonda, novi volilni red skupščine in razno. Začetek skupščine ob devetih dopoldne. Na predvečer skupščine priredijo socialisti veliko zaupniško zborovanje. —

Jadranska Straža,

naše največje in najvažnejše domoljubno državno društvo priredi edini kostumski ples pod geslom »Na obali našega Jadrana pod južnim solncem« dne 4. februarja v prostorih kazine. Geslo in patriotični namen prireditve nudi udeležencem veliko prilike za revijo kostumov iz resničnosti, zgodovine in fantazije. —

Spominjajte se CMD

Nevarnost Justičnega umora

SAMOMORILČEVO ORODJE. — POZIV PRAVNIKOM.

Lopov, si že zopet kje vlomil? — Gospod stražmojster, prisegam... — Ne govori neumnosti! Povej takoj, kje si vzel zlato uro in verižico? — Na pošten način sem jo dobil. — Ne laži! — Častna beseda, gospod stražmojster! Uro sem dobil. — Od koga? — Od nekega elegantnega gospoda. — Zakaj pa? — Ker sem mu storil uslugo. — Kakšna je pa ta usluga, da se dobi zanj zlata ura z verižico? — Ubili bi ga bil moral. — Aha, ubil si nekoga? In to imaš za pošten način? — Gospod stražmojster, pustite me vendar izgovoriti! Bilo je tako-le: Zvečer je gospod hodil po obrežju ter me nagovoril: »Slišite, prijatelj, izgledate mi sposobni za vsako stvar, gotovo ste bili že kaznovani. Zaupanje imam do vas.« Po teh besedah je potegnil uro iz žepa, odnel verižico ter mi vse izročil: »Na, tu imaš! Zato me pa ubij!« To se mi je zdelo le prečudno. Gospod, ki je izgledal zelo potrto, mi je pa razložil: »Vidiš, ubil bi se rad, pa nimam poguma. Ubij me ti, dobiš poleg ure še ves moj denar.« — Sedaj pa je dosti. Kje je mrlič? — Nikjer, gospod stražmojster. Utekel je!

— Kdo? Mrlič?

— Ne! Gospod, predno je bil mrtev. Ubili sem ga hotel, ker me je tako lepo prosil, pa si je nazadnje le premislil in utekel.

— Torej si ga le hotel ubiti?

— Seveda. Pa to je njegova stvar, ker — če je že hotel umreti — bi si bil lahko pogljal tudi kroglo v glavo.

Ta precej fantastičen razgovor se je vršil na berlinski policiji. Potem pa — starega znanca policije in sodišča — so takoj zaprli in začela se je pre-

iskava glede rop in mogoče tudi umora. Zgodilo se je pa nekaj nepričakovane.

Radodarni samomorilski kandidat se je javil sam ter izpovedal na zapisnik: »Kar mož pravi, je popolnoma resnično. Imel sem namen samomora in o vseh mogočih načinih sem razmišljal: o strupu, revolverju, vodi in vrvi. Pravega poguma pa nisem imel. Ko sem na večer pohajal po zapuščenih ulicah, sem si večkrat dejal, kako dobro bi bilo, če bi me kdo napadel in ubil. Zlato verižico sem tako nosil, da se je daleč videla. Napasti me pa nihče ni hotel in to me je privedlo na misel, najeti si zato kakega človeka. Srečal sem tega, ki ga imate tu za prtega, — in zdel se mi je pripraven. Priznati moram, da se je dostojno obnašal. V zadnjem trenutku sem pa le zbežal, ker sem bil bojzljiv. Uro z verižico naj le mož obdrži, saj sem mu jo podaril.«

Ta dogodek beležijo berlinski listi ter pozivajo juriste, naj si nad njim belijo glave. Kaj bi bilo, če bi se samomor res izvršil? Znanemu potepuhu ne bi verjelo nobeno sodišče na svetu. Pa če bi tudi verjelo, ostanje še vedno vprašanje: Ali je človek, ki prevzema ulogo samomorilčevega orožja, morilec ali ne. Ali se orodje lahko kaznuje?

Vse to se priporoča v posebno razmišljanje onim članom zakonodajnega odbora državnega zbora, ki so glasovali proti odpravi smrtne kazni v Nemčiji. Smrtna kazen ostane, ker so si nekateri člani odbora dovolili celo trditev, da justičnih umorov sploh ni.

Smrt v višini 12000 metrov

Nedavno se je smrtno ponesrečil znani ameriški zrakoplovec kapetan Hawthorne C. Gray. V bližini Nashvillea v državi Illinois so našli njegovo truplo v majhnem gozdiču poleg razbite balonske košare, v kateri se je dvignil, da izboljša višinski svetovni rekord. Na podlagi slik in beležk, ki so jih našli pri njem, se sklepa, da mu je to tudi uspelo, toda uspeh je plačal s svojim življenjem. Po najrazličnejših ugotovitvah se domneva, da ni postal žrtev padca, temveč je verjetneje, da je umrl že v višini 12.000 metrov, kjer se je najbrže zadržal.

4. maja je kapetan Gray izvedel prvi poizkus dviganja v balonu. Dosegel je višino 12.500 in prekosil Nemca Bersona in Süringa, ki sta se že pred četrt stoletja dvignila v višino 10.800 metrov in postavila svetovni rekord, katerega je potolkel šele letos Američanec Gray.

Gray ima svoj uspeh zahvaliti samo novi metodi, ki jo je sam izumil. V normalnih okoliščinah nosijo baloni pri dviganju v velike višine primeren balast, s pomočjo katerega regulirajo padanje in preprečujejo nesreče. Gray pa je že za časa dviganja zmetal balast iz košare in se dvignil čim višje je bilo mogoče. Bržina, s katero se je balon približeval zemlji, je bila radi tega zelo velika in bi se vsekakor morala pripetiti nesreča, da ni Gray za časa približevanja zmetal iz košare vse predmete. Ko se je približal na 2500 metrov, je skočil s padalom iz balona. Takratni Grayov uspeh pa mednarodna zrakoplovna zveza ni priznala, ker določajo predpisi, da mora balon pristati s popolno opremo.

Kapetan Gray ni hotel opustiti upanja na uspeh in je skušal ponovno prekositi svetovni rekord, ki bi mu ga zrakoplovna zveza tudi priznala. Podrobna preiskava pa je ugotovila, da je Gray tudi dosegel svoj namen in se dvignil nad 12.000 metrov, toda v višini je postal žrtev poizkusa. Ko je prevezaval pripravo, na kateri se je nahajala vreča z balastom, je najbrže natrgal gumijasto cev, ki je spajala njegovo masko s cilindrom, iz katerega je črpal kisik za vdihavanje. Ker je pljučam primanjkovalo kisika, se je gotovo zadržal.

Iz Grayovih beležk je razvidno, da se je v višini 9500 m boril z močnim snežnim viharjem. Temperatura je padla pod ničlo. Ko se je dvignil še višje, je slišal v radioaparatu godbo, a kasneje pozdrave in voščila k uspehu, ki mu ga je želela radiopostaja v Saint Louisu. Kaj se je z njim pripetilo kasneje — beležnica molči.

Krokodili v hotelu.

Dva mlada krokodila, ljubimca neke Američanke, sta povzročila v velikem newyorškem hotelu veliko paniko. Živali sta gospodarici v noči pobegnili iz skrinje in odšli v sosednji sobi, v katerih so stanovale druge dame. Eno izmed dam je nerodnost parketov nevarjena krokodila zbudila iz sna. V polsnu je zgrabila za telefon na nočni omari in obupno zakričala: »Napad!« — ter se onesvestila. Njena sosedja je opazila, da se krokodil sprehljal po postelji, kar jo je tako prestrašilo, da je zbežala na hodnik in na vse grlo kričala: »Ogenj, ogenj!« V trenutku se je pojavila policija in kmalu nato gasilci. Iz vseh sob na so preplašeno begali hotelski gostje in reševali svoje premoženje. Končno sta dva stražnika opazila krokodile in takoj presodila položaj, ki je povzročil tako paniko. Ujela sta krokodila in jih vrnila lastnici, ki jih je ponovno previdno zaprla v kletko, v hotelu pa se razburjenje kmalu polelo in vznemirjeni gostje so se zopet vrnili v postelje.

Prva članica angleške Royal Academy.

Gospo Lauro Knight so po dolgoletni borbi priznali Angleži za umetnico in jo prvo med ženami sprejeli v Royal Academy v Londonu za rednega člana. Royal Academy, ki je bila ustanovljena v XVIII. stoletju, doslej ni imela nobene članice. Laura Knight pa je izredno nadarjena slikarica, ki je kljub velikim uspehom in kljub odličnim zvezam s kraljevo rodbino ter številnim odlikovanjem, morala do leta čakati na veliko čast, ki ji je bila dodeljena z rednim članstvom v kraljevi akademiji. Prvič je razstavila svoja dela l. 1903. Danes pa se nahajajo njene slike po muzejih v Manchesteru, Brightonu, Kapstadtu, Johannesburgu, New-Seplandu in v mnogih drugih krajih.

Sport

V znamenju zimskega sporta

V znamenju zimskega sporta.

Ugodne vremenske prilike so zanimanje za zimski sport dvignile proti pričakovanju. Ob ustanovitvi zimsko-sportne sekcije SPD se je domnevalo, da bo v prvih začetkih zimsko-sportnega udejstvovanja maloštevilnih domačinov, cepljenje moči kvarno, sestanek I. S. S. K. Maribora v sredo pa je dokazal, da imamo v Mariboru kader sportašev, ki bodo v doglednem času tvorili jedro v zimsko-sportnem delovanju. Zlasti je veliko zanimanje za smučanje, kateremu se bo posvetilo mnogo začetnikov.

Da se jim olajšajo težave začetka, priredijo »Maribor« smučarski tečaj na ugodnem terenu v bližini mesta, kjer bo vsakemu članu dana možnost, da se seznanji z osnovnimi pojmi smučarstva. Tečaj bo vodil priznani smučar in načelnik zimsko-sportne sekcije I. S. S. K. Maribora g. G o l u b o v i č in pod njegovim načelovanjem izvežbani člani, v čemer je podano jamstvo, da bo tečaj imel zadovoljiv uspeh. Ko se bodo začetniki uvežbali, bo odsek prirejal skupne izlete na Pohorje, kjer se bo tečaj nadaljeval, in katerega dopolnitev bo smučarski tečaj, ki ga za Božič pripravlja SPD.

Sestanku je prisostvoval tudi upravni odbor SKM in predsednik SPD dr. S e n j o r, ki je obljubil, da se bo pod vodstvom strokovnjaka v smučskih skokih zgradila pri Mariborski koči primerna skakalnica, tako da bo v tekoči sezoni odpravljen tudi ta nedostatek. »Maribor« in SPD bosta na različnih terenih priredila vsak po eno smučarsko tekmo, s čimer bo Mariborčanom dana prilika, da preizkusijo svoje moči ne le v lastnih vstah, temveč tudi s sportniki iz ostalih delov države in mogoče tudi iz inozemstva.

Zimsko-sportna sekcija »Maribor« bo gojila tudi sankanje in drsanje. Prirejala bo sankaske izlete in končno sankaske tekmo na lanskoletni progi Ruška koča—Ruše. Člani-drslanci pa bodo na mestnem ribniku pod vodstvom drsalnega mojstra vadili in se pripravljali za tekmovanja, ki bodo leto prvič prirejena v Mariboru. Da se bo delo lažje razdelilo, se ponovno pozivajo vsi interesenti, da se čim prej prijavijo bodisi k tej ali oni panogi pri g. I e u B a l o h u, trgovcu v Vetrinjski ulici.

Za siguren uspeh jamči načelstvo odseka, ki je v kratki dobi štiriletnega obstoja s propagando in požrtvovalnim delom mariborskemu zimskemu sportu dalo organizirano podlago in iz skromnih začetkov razvilo odsek v veliko organizacijo, ki bo v letošnji sezoni zabeležila še večji napredek.

SD Rapid : TSK Merkur.

V nedeljo bosta imenovani moštvi odigrali predzadnje prvenstveno tekmo, v kateri bo Rapid sigurno pridobil poslednji dve točki in znatno zvišal razmerje goalov. Znano je, da je Rapid glede tekme Maribor:Rapid, ki je končala v razmerju 1:0 za Maribor, vložil protest, ki ga rešuje savez. Toda malo verjetno je, da bo naša najvišja sportna instance tekmo anulirala in razpisala ponovno srečanje.

Odkritje velikega gorovja.

Ekspedicija ruske zemljepisne družbe, ki je bila lani odposlana severo-vzhodno od jakutskega gorovja, je odkrila sedaj doslej nepoznano gorovje, ki se raztega na daljavo tisoč kilometrov od arktičkega področja do reke Kolima. To gorovje ima vrhunce do 3300 metrov ter je razsežnejše od Kavkaza. Poleg Kamčatke je to najvišje gorovje severne Sibirije.

Cene popru naraščajo.

London je središče trgovine s poprom. Dragocen pridelek dovažajo z vzhoda in ga razpečavajo po vsej Evropi. Uvoz popra pa v poslednjem času stalno nazaduje, radi česar so se tudi cene znatno dvignile. Posledico nazadovanja v pridobivanju popra je iskati v opuščanju poprenih plantaž, ki jih zamenjujejo s plantažami za pridobivanje gumijevih sokov.

Vsekakor zadeva še ni rešena in tudi ni odločeno, komu pripade naziv jesenskega prvaka. V slučaju, da se tekma ponovi, je vsako presenečenje izključeno, kajti Maribor ima tako sigurne izgledе, da je docela izključeno, da bi ga nasprotnik izpodrinil s prvega mesta. V placementu prvih treh mest bo ostalo pri starem, za četrto in peto mesto pa se bosta v zaključeni prvenstveni tekmi borila Železničar in Svoboda. Merkur, ki je v jesenski prvenstveni tekmi startal z malo sreče, ne more svoje pozicije izboljšati, edina možnost je, da se mu z nedeljsko tekmo že itak neugodno razmerje še poslabša.

Smučarski tečaj ISSK Maribora.

V nedeljo 20. tm. ob 8. dopoldne zbira lišče članov pri paviljonu poleg srednjega ribnika. Osnovne pojme in prvi training bo začetnikom razložil načelnik odseka, ki bo tudi vodil smučarski tečaj.

ISSK Maribor — zimsko sportna sekcija. Smučarje, ki se ne udeležijo prvega kurza in sankanjem se priporoča nedeljski izlet k Mariborski koči pod vodstvom g. Lavrenčiča. — Načelnik.

Zimsko-sportni odsek SPD v Mariboru. Člani so naprošeni, da dvignejo legitimacije pri blagajniku g. Fr. Majerju, trgovcu na Glavnem trgu. — Načelnik.

Zimski sportniki.

Pri Ruški koči je zapadel ¼ metra visok sneg. Smuka izborna, izvoženo sankališče do Čandra. Nedeljo, 20. tm., bodo koline. Pri koči se dobi sanke tudi na posodo.

Liubiteljem tenisa!

Zadnja leta se je v Mariboru sport zelo razmahnil, zlasti tenis, ki je dosegel že lepe uspehe. Ker pa gojita ta lepi sport samo dva kluba v Mariboru, se ga seveda ne morejo vsi interesenti aktivno udeleževati, zlasti še, ker ni na razpolago dovolj prostorov. Druga težkoča pa je denarno vprašanje, ki igra pri tenisu precejšnjo vlogo. Da odpomore nekoliko tem težavam, je tudi S. K. Železničar ustanovil tenis-odsek in v ta namen že pričel s planiranjem prostora, ki bo gotov do 1. maja. Da pripomore tudi širšim slojem k gojitvi tega krasnega sporta, zlasti dijaštvu, je S. K. Železničar sklenil, določiti članarino čim bolj nizko in sicer na Din 10 mesečno. Vpisnina znaša samo Din 300, za dijake Din 200. Slednje pa velja samo za one interesente, ki se prijavijo najkasneje do 1. decembra t. l. Ostali, ki se prijavijo pozneje, bodo morali plačati na vpisnini Din 400, dijaki pa 300. Pripominjamo, da se lahko plačuje vpisnina v 5 mesečnih obrokih, t. j. od 1. decembra 1927 do 1. aprila 1928. Nadejamo se, da bo našel naš poziv pri ljubiteljih tenisa mnogo odziva, zlasti pri državnem uradništvu in dijaštvu, kajti predvsem radi njih je S. K. Železničar tako znižal denarne prispevke. Cilj in namen je, pripomoči tudi revnejšim slojem, da si krepe um in telo z najlepšim sportom, ki je bil doslej dostopen žal le bogatejšim krogom. Interesenti se naj prijavijo pri g. Joži M o h o r k u, akademiku, Maribor, koroški kolodvor. Istotam se dobe natančnejša navodila.

Ogromni stroški moderne vojne.

Sir Robertson navaia v angleških listih, da je topovski ogenj pri Arrasu za časa svetovne vojne pred angleško ofenzivo stal 11 milijonov funtov šterlingov (2700 milijonov dinarjev). Pri Messinosu so stroški narastli na 17 milijonov funtov, dočim je ogenj pri Ypernu stal 22 milijonov funtov (okrog 6 milijard dinarjev). Samo tri bitke so torej stale 55 milijonov funtov šterlingov! Sir Robertson ugotavlja, da je bilo v bitki pri Ypernu porabljenih 480 tisoč ton municije.

Proračun Newyorka.

Proračun mesta Newyorka znaša letos preko 512 milijonov dolarjev. To je do sedaj najvišji proračun tega velikanskega mesta. Proračun, ki pa najbrž ne bo zadostoval, je ravno ena četrtnina vseh izdatkov nemške države.

Maksim Gorki:

Otroška leta

43 Poslovenil dr. I. D.

Sola mi takoj spočetka ni bila všeč, bratranec pa je bil že takoj prve dni zelo zadovoljen z njo; z lahkoto si je našel tovarišev. Nekoč pa je pri nalogi zaspal in je nenadoma strašno zakričal:

»Ne bo-om...«

Ko so ga prebudili, je prosil, naj mu dovolijo, da gre iz razreda, zaradi česar so se mu zelo smejali. Ko sva šla drugi dan v šolo in se spustila po klanču Senskega trga dol, je obstal in rekel:

»Pojdi, jaz ne grem! Rajši grem na izprehod.«

Počeni je, skrbno zaril torbico s knjigami v snež in odšel. Bil je jasan dan v januarju, vsepovsod se je bliščalo srebrno sonce, zelo sem zavidal bratranču, toda ohrabil sem se, odšel v šolo, kajti nisem hotel jeziti matere. Knjige, ki jih je bil zaril Saša v snež, so izginile, kar je bilo drugi dan važen vzrok, da ni šel v šolo; tretji dan pa je bilo naznanjeno dedu, da ga ni v šolo.

Postavili so naju pred sodišče: v kuhinji za mizo so sedeli ded, babica in mati in naju izpraševali, spominjam se, kako smešno je odgovarjal Saša na dedova vprašanja:

»Kako to, da nisi šel v šolo?«

Saša je gledal s svojimi krotkimi očmi dedu naravnost v obraz in je počasi odgovoril:

»Pozabil sem, kje je?«

»Pozabil?«

»Da. Iskal sem jo, iskal...«

»Šel bi bil z Leksejem, on ve, kje je!«

»Izgubil sem ga.«

»Lekseja?«

»Da.«

»Kako pa je bilo to mogoče?«

Saša je pomislil, vzdihnil in dejal:

»Metež je bil, nič se ni videlo.«

Vsi so se zasmjeli, že dolgo časa je bilo mirno in jasno; tudi Saša se je resno nasmehnil, ded pa ga je zasmehljivo izpraševal in pokazal zobe:

»Za roko bi se ga bil držal, za pas!«

»Držal sem se ga — pa me je odnesel veter,« je pojasnil Saša.

Govoril je leno, brez vse nade, neprijetno mi je bilo, poslušati njegovo nepotrebno, nerodno laž, zelo sem se čudil njegovemu kljubovanju. Pretepili so naju in nama najeli za spremljevalca bivšega ognjegasca, starca z zlomljeno roko; ta nama je moral slediti, da bi Saša ne mogel s poti k učeni. Toda to ni pomagalo: ko smo drugi dan prišli do klanča, se je bratranec nenadoma sklonil, sezulj če-

velj in ga vrgele proč od sebe, sezulj še drugega, ter ga vrgele v drugo stran, sam pa je v samih nogavicah zbežal čez trg. Starec je začel stokati, šel iskat čevlje, nato pa me je ves prestrašen popeljal domov.

Cel dan so se vozili ded, babica in moja mati po mestu okrog in iskali ubežnika; šele proti večeru so našli Sašo pri samostanu v gostilnici Čirkova, kjer je razveseljeval publiko s plesom. Pripeljali so ga domov in celo pretepli ga niso, ker so bili zmedeni zaradi dečkovega molčanja; ležal je poleg mene na pogradu, mohl nože kvišku, praskal s podplati po stropu in tiho govoril:

»Mačeha me ne ljubi, oče me ne ljubi in ded me tudi ne ljubi — kako naj živim z njimi? Povprašal bom babico, kaj se razbojniki, pa pobežim k njim, — tedaj boste videli! Ali zbeživa skupaj?«

Jaz nisem mogel bežati z njim; v tistih dneh sem si napravil svoj načrt, sklenil sem postati oficir z veliko, svetlo brado, za to pa je bilo neobhodno potrebno, da se učim. Ko sem razložil bratranču svoj načrt, je pomislil, nato pa soglašal z menoj:

»Tudi to je dobro. Ko boš ti oficir, bom jaz že ataman, in ti me boš moral loviti in eden bo ubil drugega, ali pa vjel. Jaz tebe ne bom ubil.«

»Jaz tebe tudi ne.«

Pri tem sklepu sva ostala.

Prišla je babica, zlezla na peč, pogledala na naju in začela govoriti:

»Kaj pa je, miški? Eli, sirotici!«

Ko naju je namilovala, je začela zmerjati Sašino mačeho, debelo teto Nadježo, hčerko nekega gostilničarja; nato je začela zmerjati mačeha sploh, očime, nato pa nama je pripovedovala zgodbo o tem, kako je modri Jona, ko je bil še otrok, imel s svojo mačeho božjo sodbo.

Drugi dan sem se prebudil ves v rdečih lisah, napadle so me osépnice. Prenesli so me v zadnjo podstrešno sobo, in dolgo sem ležal tam oslepjen, trdno zvezan na rokah in nogah s širokimi povoji, preživljavač, divje blodnje, katerih ena bi bila skoraj moj konec.

Obiskovala me je samo babica, pitala me je kakor otroka in mi pripovedovala brezkončne, vedno nove pravljice. Nekega večera, ko sem že prihajal k zdravju in sem bil razvezan, — le prsti so bili še poviti v rokavice, da bi si ne mogel razpraskati obraza, — se je babica zakesnela in ni prišla ob navadnem času; to me je razburilo in naenkrat sem jo zagledal: ležala je za vrati na prašnih tleh sobe, z obrazom navzdol, z razprostrtimi rokami, njen vrat je bil prerezan čez pol, kakor pri stricu Petru, iz kota, iz prašnega somraka pa se je plazila k njej velika mačka in poželjivo širila zelene oči.

Brivski pomočnik,

zanesljiva moč, se sprejme. Plača dobra. Dopise z referencami poslati na »Salon Dobaj«, Maribor, Gosposka 36. 1674

»Restavracija pri klavnicl.«

Vsako soboto in nedeljo

mesene, jeterne in krvave klobase

Se priporočata

1680

E. A. BIRTič.

Snežni čevlji, galoše vseh najboljših svetovnih znamk po brezkonkurenčnih cehah pri Jos. Moravec, Maribor, Slovenska ul. 12. Popravila se sprejemajo. 27a

KAVARNA JADRAN
v soboto in nedeljo
pri normalnih cenah
KONCERT

Povsod poznano Sirkovo

kislo ze je
se od danes dobi zopet pri

J. Sirk-u, preje Holasek - Maribor
1683 Glavni trg - Rotovž

NAJPRIMERNEJŠA

**MIKLA IŽEVA
DARILA**

1364

so kovčki, usnjate torbice, listnice, denarnice, tobačnice, nahrbtniki, gamaše i. t. d.

Vse to se dobi v veliki izbiri in po zmernih cenah pri

Ivan Kravos, Maribor
Aleksandrova cesta 13 Telefon 207

Intelligenten

vajenec

(z nekaj ušne dobe ima prednost) se takoj sprejme pri

Ivanu Sirk-u
preje Holasek, Maribor
Glavni trg - Rotovž 1684

10. Prvovrstno

onduliranje

in rezanje „bubi frizure“
v higijenični brivnici

Vjekoslav Gjurin
Maribor, Jurčičeva ulica 9

Prodaja hiše v Mariboru

Stečajnina Slavenske banke prodaja svojo hišo v Mariboru, Slovenska ulica št. 36 (zemljiška parcela 6/1 in 6/2). Reflektanti naj vpošljejo svoje ponudbe upravitelju konkurzne mase dr. Aleksandru Horvatu, odvetniku v Zagrebu, Hatzova ulica št. 14, najkasneje do 10. decembra 1927. 1681

Dobitke bomo izplačevali od 17. decembra do 31. marca 1928.

Po Din 500 pa so zadele naslednje štev.:

14.139, 76.704, 76.723, 5.715, 5.702, 15.486, 15.402, 30.969, 49.372, 40.575, 53.459, 53.495, 66.646, 66.698, 91.742, 115.621, 115.696, 115.656, 115.670, 115.666, 8.001, 8.058, 8.004, 9.722, 9.762, 9.708, 11.582, 11.502, 20.827, 20.878, 34.173, 48.511, 48.541, 48.529, 48.536, 59.314, 59.382, 60.870, 70.213, 70.227, 71.894, 83.291, 83.203, 83.237, 83.274, 83.290, 86.355, 86.351, 86.353, 96.918, 96.994, 96.913, 96.952, 97.708, 110.159, 111.101, 39.133, 120.172, 120.179, 110.106, 111.101, 39.133, 120.172, 120.179, 120.117, 120.110, 123.400, 24.291, 58.032, 58.071, 58.035, 61.219, 70.213, 70.227, 71.894, 73.639, 73.608, 82.503, 87.117, 87.189, 99.590, 99.535, 99.600, 110.761, 110.706.

Beograd, 17. nov.

Danes so bili izzrebani naslednji večji dobitki:

20.000 Din dobi srečka 122.905.

Po 10.000 Din dobijo srečke 862 in 99.325.

Po 4000 Din dobijo srečke 49.822, 49.978, 55.295, 90.513 in 115.554.

Po 2000 Din dobijo srečke: 3470, 5724, 8398, 9068, 10.895, 13.213, 14.991, 15.803, 15.925, 18.221, 26.930, 28.455, 31.266, 31.587, 33.667, 34.086, 34.510, 35.374, 36.233, 37.740, 39.985, 41.156, 43.345, 44.028, 45.509, 46.713, 46.873, 48.761, 53.210, 58.972, 59.358, 60.960, 66.146, 69.169, 69.381, 69.606, 69.981, 74.601, 75.404, 78.792, 78.894, 80.402, 81.320, 81.726, 82.106, 86.006, 88.247, 88.852, 93.765, 95.113, 97.664, 98.345, 98.864, 100.340, 100.546, 101.534, 106.523, 107.043, 108.871, 109.222, 109.782, 110.348, 110.358, 110.678, 112.114, 112.555, 113.013, 116.282, 118.452, 120.276, 120.666, 121.234, 122.175, 123.588, 124.415.

Spominjajte se CMD

Sledeče srečke drž. razredne loterije

kupljene v Zdržni hranlinici, r. z. o. z. v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 19, oziroma v upravi Večernika, Maribor, so bile izzrebane dne 15. novembra:

Din 2000 so zadele srečke 15.449, 53.482, 48.571

(Dalie prihodnjič.)

SVETOVNI PATENT

„ZEPHIR“
Lesna trajno goreča
peč z zračno kurjavo

z 10 kg drv ogreva
sobo skozi 24 ur

ZEPHIR, tvorilca peč
Zastopstvo za Maribor železnin
PINTER & LENARD

Spominjajte se CMD!